

Millaiset rakenteet pitävät pedagogiikan kunnossa?

Varhaiskasvatuksen VIII Johtajuusfoorumi

2.4.2014

Piia Roos & Janniina Elo, Tampereen yliopisto

TYÖELÄMÄN JATKUVA MUUTOS HAASTAA KEHITTÄMÄÄN

(Launis, Schaup, Koli, Rauas-Huhtanen 2010.
Muutospajaohjaajan opas.)

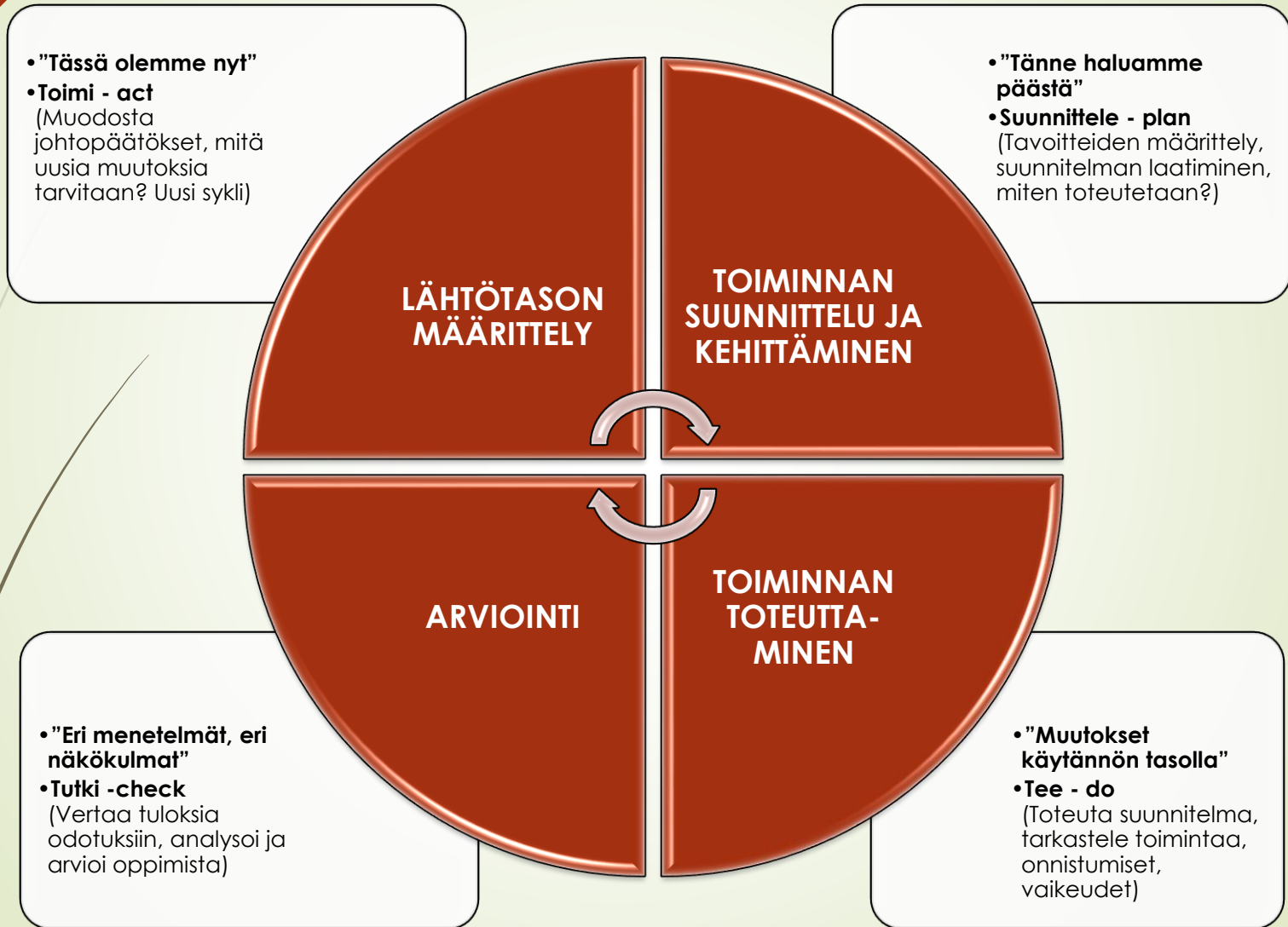
- Jatkuvat ja lisääntyneet kannattavuuden, tehokkuuden ja laadun vaatimukset
- Kehittämishankkeet pirstaleisia (projekteja aloitetaan, mutta ei välttämättä saada aina päätökseen)
- Muutokset kumuloituvat ja ovat monisäikeisiä, yksittäistä muutosta vaikea hahmottaa ja hallita muutoksen kokonaisuudesta irrotettuna
- Perustehtävää ei ole määritelty riittävästi
- Väärinymmärrykset, ongelmien henkilöityminen ja virheelliset tulkinnat heikentävät työilmapiiriä => vaikuttaa kehittämistyöhön ja sen tuloksellisuuteen

KOULUJEN JA PÄIVÄKOTIEN NELJÄ KESKEISTÄ KEHITTÄMISPROSESSIA

(Rehtorin / johtajan laaja pedagoginen johtaminen - Alava, Halttunen & Risku 2012, 32)

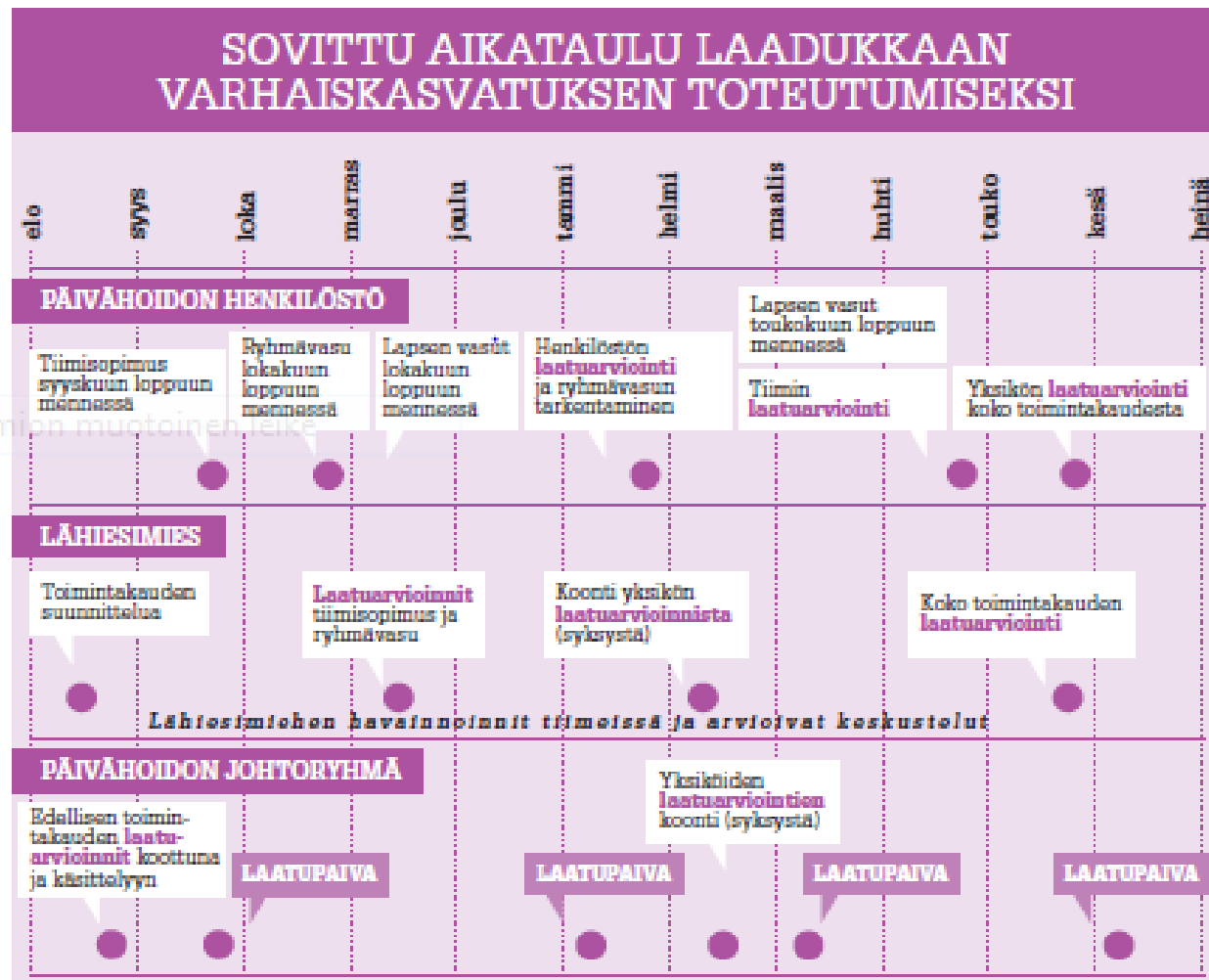

SUUNNITTELUN JA KEHITTÄMISEN JATKUVA PROSESSI

SYSTEMAATTINEN JA RAKENTEELLINEN SUUNNITTELU

(esimerkki: Lempäälän kunnan päivähoiton laatukäsikirja 2013 – 2017, s. 54)

ARVIOINNIN JA SUUNNITTELUN KOKONAISUUS

(Heikka, Hujala & Turja 2009)

Vanhempien näkemykset ja toiveet

Lapsen näkemykset ja toiveet

Kasvattajan pedagoginen asiantuntijuus

Varhaiskasvatussuunnitelmat

**Varhais-
pedagogiikan
suunnittelu**

KUULOSTAA YKSIKERTAISELTA, MUTTA?

- Suunnitelmallisuus ja johdonmukaisuus
- Palautteen kerääminen/arviointi eri näkökulmista (esim.)
 - lapsi x 2/vuosi
 - perhe x 1/vuosi
 - henkilökunta x 2/vuosi
- Yhteiset selkeät linjaukset; aikataulu, lomakkeet jne.

Perusteltua, hyödyllistä, mielekästä, laadukasta...

vai

milloin mitäkin...

VÄITTÄMÄ 1

OLEMME HYVIÄ SUUNNITTELEMAAN JA
PUHUMAAN,

MUTTA KUINKA HYVIN KÄYTÄNTÖ VASTAA
SUUNNITELTUA JA PUHUTTUA?

VASU SUUNNITTELUN JA ARVIOINNIN TAUSTALLA

➤ MITEN VARHAISKASVATUSTA TOTEUTETAAN?

Lapsen henkilökohtainen hyvinvointi, sosiaaliset taidot/ryhmässä toimiminen, itsenäisyyden asteittainen lisääminen

➤ MITEN HOITO, KASVATUS JA OPETUS PAINOTTUVAT?

➤ MITEN LUODAAN LAPSEN KEHITYSTÄ TUKEVA VARHAISKASVATUSYMPÄRISTÖ?

➤ MITEN HUOMIOIDAAN LAPSELLE OMINAISET TAVAT TOIMIA?

Leikkiminen, liikkuminen, tutkiminen ja taiteellinen kokeminen ja ilmaiseminen

➤ MITEN SISÄLLÖLLISET ORIENTAATIOT NÄKYVÄT TOIMINNAN TOTEUTUKSESSA?

Matemaattinen, luonnontieteellinen, historiallis-yhteiskunnallinen, esteettinen, eettinen, uskonnollis-katsomuksellinen

➤ MIKÄ KOROSTUU KASVATUKUMPPANUUDESSA JA MITKÄ OVAT KESKEISIMMÄT TOIMINTATAVAT?

➤ MITEN HUOLEHDITAAN KASVATUSYHTEISÖN TOIMIVUUDESTA?

Jokaisen oma osuus suhteessa koko päiväkodin toimintaan ja työyhteisön ilmapiiriin

YKSILÖISTÄ RYHMÄTASOLLE

- Siirtyvätkö yksilölliset tavoitteet toiminnan toteuttamisen tasolle?
- 21 lasta, kaikilla noin 5 yksilöllistä tavoitetta, yhteensä yli 100 tavoitetta → KUKA MUISTAA NÄMÄ?
- Yksilötavoitteiden yhteenveto ryhmäkohtaisiksi tavoitteiksi → toiminnan suunnittelu tältä pohjalta. Muoto?

KUINKA RYHMÄVASUJA TOTEUTETAAN / MISSÄ MUODOSSA JA MITEN?

ENTÄ LAPSET?

"Sopeutuuko" päivähoito lapsiin vai lapset päivähoitoon?

Uusia lapsia tulossa, mikä muuttuu vai muuttuuko mikään?

Menetelmiä? Lapsen ääni ei saa sijaa lapsikohtaisissa VASUissa

Kasvattajan valta- asemasta luopuminen ja lapsia osallistavan kulttuurin edistäminen

Lasten kerrontaa huomioiva ja vahvistava pedagogiikka

VÄITTÄMÄ 2

OSALLISUUDEN RAKENTEET LÖYTYVÄT SUUNNITELMISTA JA
LASTEN TUOTTAMAN ARVIOINTITIEDON MERKITYS
TIEDOSTETAAN,

MUTTA

LÖYTYYKÖ ARJESTA LAPSILLE LUONTEVIA KUULEMISEN
HETKIÄ?

PEDAGOGIIKAN JOHTAMISEN TYÖVÄLINEITÄ

- Lukupiirit
- Pedagoginen konsultointi / vertaisarviointi (= jaettua pedagogista johtajuutta)
- Benchmarking
- Lasten tuottama arviointitieto

PEDAGOGISEN KESKUSTELUN YLLÄPITÄMINEN!

PEDAGOGIIKAN JOHTAMISEN RAKENTEET

- Tiimien toiminnan organisoiminen
- Johtoryhmä johtajan tukena myös yksikötasolla
- Toimivat palaverikäytännöt
- Resurssien huomioiminen
- Jatkuvan kehittämisen rakenteet (nykytilan tunnistaminen, vision määrittely, tavoitteiden asettaminen, kehittämistyön toteuttaminen ja valvonta)

**TOIMIVA TYÖYHTEISÖ TUOTTA LAADUKASTA
PEDAGOGIIKKA LÄHES HUOMAAMATTAN**

CASE LEMPÄÄLÄ

Kiitos mielenkiinnostanne!

piia.roos@uta.fi

janniina.elo@uta.fi

